

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้มีการตื่นตัวในเรื่องคุณภาพของการจัดการศึกษาและมีการมุ่งเน้นต่อการพัฒนาคุณภาพกันอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะในหมวด 6 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, 2542, หน้า 29 - 30)

การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต้องเริ่มจากการที่สถานศึกษามีการประเมินตนเองก่อนเพื่อให้มีผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มุ่งสู่มาตรฐานหรือคุณภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนโดยสถานศึกษามีเสรีภาพทางการจัดการศึกษาที่สนองตามหลักการศึกษาระดับชาตินั้นคือมีเอกภาพเชิงนโยบายแต่มีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน

ในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา นอกจากจะใช้กรอบความคิดในการประเมินตามแนวการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วยังสามารถประเมินการบริหารจัดการของหน่วยงานหรือองค์การของตนเองได้ในเชิงของการพิจารณาสุขภาพองค์การ กับการจัดการเรียนรู้ของครูได้ด้วย เนื่องจากสุขภาพองค์การที่ดีจะทำให้สามารถพัฒนาไปได้ดี และบรรยากาศองค์การก็จะดีด้วย (Hoy & Miskel, 1991, p. 234)

องค์การที่มีสุขภาพดีจะเป็นตัวบ่งชี้ให้ทราบว่ามีการบริหารองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ (Hoy, Tarter & Kottkamp, 1991, p. 69) เพราะเป็นที่ยอมรับว่าการที่องค์การใด ๆ จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลนั้น องค์การจะต้องทำให้ประสบผลสำเร็จในความจำเป็นพื้นฐานการอยู่รอดขององค์การ 3 ประการคือ การบรรลุเป้าหมายขององค์การ การควบคุมกิจกรรม

ต่าง ๆ ภายในองค์กรได้และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม จึงจะสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสุขภาพดี (Owens, 1991, p. 221) นอกจากนี้ฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, pp. 394 - 395) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ประสิทธิภาพขององค์การพิจารณาได้จากองค์ประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัวขององค์การ (Adaptability) ซึ่งหมายถึงความสามารถขององค์การที่จะปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป นวัตกรรม (Innovation) ซึ่งหมายถึง ความสามารถขององค์การที่จะผลิตเทคโนโลยีและระบบบริหารใหม่ ๆ ดังนั้น ประสิทธิภาพขององค์การจะเกิดได้ก็เนื่องจากสุขภาพองค์การที่ดี บรรยากาศขององค์การที่ดี ก็จะส่งผลให้การบริหารองค์การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่ประกอบไปด้วยบุคคลหลาย ๆ คนที่อยู่ร่วมกันเพื่อจัดการศึกษาจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งความสำเร็จขององค์กรทางการศึกษาก็เพื่อประสิทธิภาพของผู้เรียน ดังนั้น สุขภาพองค์การย่อมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูซึ่งอยู่ในองค์กรนั้น ๆ

โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับเยาวชนของชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และประสบการณ์ที่พร้อมจะเผชิญต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม การปกครอง วัฒนธรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ รวม 8 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายกและบางส่วนของกรุงเทพมหานคร (เขตดินแดงและมีนบุรี) ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน 18 โรงเรียน โรงเรียนจัดการศึกษาพิเศษ 2 โรงเรียน รวมทั้งหมด 20 โรงเรียน โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีลักษณะการจัดการศึกษาแตกต่างจากโรงเรียนเอกชนทั่วไป และโรงเรียนของรัฐบาล เช่น มีจุดมุ่งเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนอย่างเด่นชัด และมีการบริหารจัดการที่มีลักษณะเฉพาะตัว ตลอดจนมีคณะกรรมการจาก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นผู้ประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนในเครือคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีทั้งหมด 20 โรงเรียน ซึ่งแตกต่างจากการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชนทั่วไป

ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ตามมาตรฐานทั้ง 3 ด้าน คือด้านผู้เรียน ครู และผู้บริหาร คณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิก ยังไม่พึงพอใจในคุณภาพด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 4 การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการประเมินผลระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย $\bar{X} = 61.95$,

คณิตศาสตร์ $\bar{X} = 58.78$, วิทยาศาสตร์ $\bar{X} = 61.25$ ตลอดจนการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O - NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย $\bar{X} = 48.36$, คณิตศาสตร์ $\bar{X} = 51.73$, วิทยาศาสตร์ $\bar{X} = 62.11$ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O - NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย $\bar{X} = 46.43$, คณิตศาสตร์ $\bar{X} = 35.47$, วิทยาศาสตร์ $\bar{X} = 46.56$, วิชาภาษาอังกฤษ $\bar{X} = 38.87$ และสังคมศึกษา $\bar{X} = 46.96$ ถึงแม้ว่าผลการประเมินคุณภาพภายนอก จะอยู่ในระดับดี และดีมากก็ตามคณะกรรมการบริหารโรงเรียนคาทอลิก มีความคาดหวังว่า ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้อยู่ในระดับสูงมากยิ่งขึ้นไปกว่านี้

ผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาและเป้าหมายการพัฒนาการศึกษา โดยใช้แผนกลยุทธ์ มีการกำหนดพันธกิจ ยุทธศาสตร์และเป้าหมายกลยุทธ์ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้สัมฤทธิ์ผลโดยเร่งด่วน การส่งเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโรงเรียน จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยความสมบูรณ์ของสภาพองค์การ อันจะส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยในฐานะสมาชิกของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของสภาพองค์การและการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีว่าอยู่ในระดับใด มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผน เพื่อพัฒนา ปรับปรุง ตลอดจนเสริมสร้างสภาพองค์การและการจัดการเรียนรู้ ให้มีประสิทธิภาพให้กับครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ให้ดียิ่งขึ้นให้สัมพันธ์กับการปฏิรูปการศึกษา ภาวะความเปลี่ยนแปลงและความผันแปรของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งจะเป็นผลต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพองค์การของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีอยู่ในระดับใด
2. สภาพองค์การของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีจำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่
3. สภาพองค์การของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่
4. การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนคาทอลิกอยู่ในระดับใด
5. การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีจำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่

6. การจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จำแนกตาม
ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่

7. สุขภาพองค์การและการจัดการเรียนรู้โดยรวมของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัด
สังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสุขภาพองค์การของ โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสุขภาพองค์การของ โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
4. เพื่อเปรียบเทียบจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
จำแนกตามขนาดของ โรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับการจัดการเรียนรู้โดยรวมของครู
โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. สุขภาพองค์การของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จำแนกตามขนาด
ของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน
2. สุขภาพองค์การของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน
3. การจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน
4. การจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกัน
5. สุขภาพองค์การกับการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑล
จันทบุรี มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ อาศัยแนวคิดของ ฮอย และเฟลด์แมน (Hoy & Feldman, 1987, pp. 30 - 37) ซึ่งแบ่งภาวะสุขภาพองค์การออกเป็น 7 ด้าน คือ ความเข้มแข็งขององค์กร อิทธิพล

ของผู้บริหาร การบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ การบริหารงานแบบกิจสัมพันธ์ การสนับสนุนทางทรัพยากร ขวัญในการปฏิบัติงาน และการเน้นวิชาการ ประกอบกับแนวคิดของมายส์ (Miles, 1973, pp. 473 - 441) ซึ่งมีสภาวะสุขภาพองค์การ 10 ด้านคือความชัดเจนของเป้าหมาย การติดต่อสื่อสาร ความสมดุลของการใช้อำนาจ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ ความสามัคคี ขวัญและกำลังใจ การนำนวัตกรรมมาใช้ ความเป็นอิสระ การปรับตัว และความพอเพียง ในการแก้ปัญหา

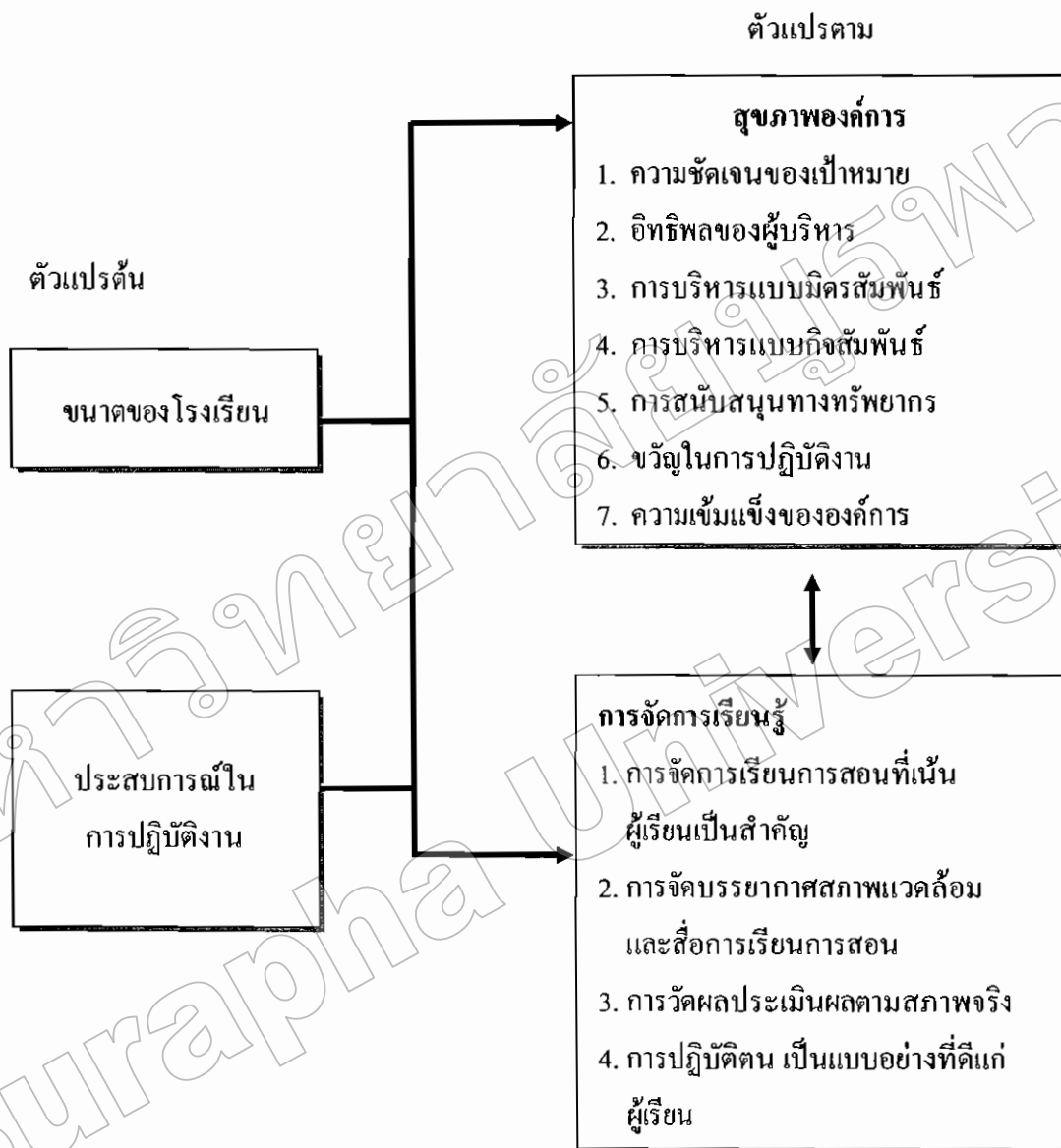
ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาวะสุขภาพองค์การแต่ละด้านตามแนวคิดของชอย และเฟลด์แมน รวมทั้งแนวคิดของมายส์ ดังกล่าวแล้วและได้คัดเลือกสภาวะสุขภาพองค์การที่มีความเหมาะสม สอดคล้อง และครอบคลุมสภาพการปฏิบัติงานของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มาทั้งหมด 7 ด้านคือ

1. ความชัดเจนของเป้าหมาย
2. อิทธิพลของผู้บริหาร
3. การบริหารงานแบบมิตรสัมพันธ์
4. การบริหารงานแบบกิจสัมพันธ์
5. การสนับสนุนทางทรัพยากร
6. ขวัญในการปฏิบัติงาน
7. ความเข้มแข็งขององค์การ

ในการศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีผู้วิจัยใช้กรอบความคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนการสอน
3. การวัดผลการประเมินผลตามสภาพจริง
4. การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

เมื่อประสานแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สรุปกรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบความคิดของการศึกษาค้นคว้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นการสร้างความรู้เกี่ยวกับสภาพองค์การ การจัดการเรียนรู้ให้แพร่หลายและกว้างขวางยิ่งขึ้นในวงการศึกษา การบริหารบุคคล และการบริหารองค์การ
2. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบภาวะสภาพองค์การและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีซึ่งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนด นโยบาย มาตรการ และแผนปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานส่งเสริมภาวะสภาพองค์การตลอดจนส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนมีประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้สูงมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหาการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพองค์การ 7 ด้าน ของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี คือ 1) ความชัดเจนของเป้าหมาย 2) อิทธิพลของผู้บริหาร 3) การบริหารงานแบบมิตรสัมพันธ์ 4) การบริหารงานแบบกิจสัมพันธ์ 5) การสนับสนุนทางทรัพยากร 6) ขวัญในการปฏิบัติงาน 7) ความเข้มแข็งขององค์การ กับ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี 4 ด้าน คือ 1) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนการสอน 3) การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง 4) การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จำนวน 18 แห่ง จำนวน 1,147 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรที่เป็นครูผู้สอนโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตาราง (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 288 คน ต่อจากนั้น ใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

3.1 ตัวแปรต้นประกอบด้วย

3.1.1 ขนาดของโรงเรียน

3.1.1.1 ขนาดเล็ก

3.1.1.2 ขนาดกลาง

3.1.1.3 ขนาดใหญ่

3.1.1.4 ขนาดใหญ่พิเศษ

3.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1.2.1 ประสบการณ์น้อย

3.1.2.2 ประสบการณ์มาก

3.2 ตัวแปรตามได้แก่

3.2.1 สุขภาพองค์การคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี 7 ด้านคือ ความชัดเจนของเป้าหมาย อิทธิพลของผู้บริหาร การบริหารงานแบบมีตรัสสัมพันธ์ การบริหารงานแบบกิจสัมพันธ์ การสนับสนุนทรัพยากร ขวัญในการปฏิบัติงาน และความเข้มแข็งขององค์การ

3.2.2 การจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีมี 4 ด้าน คือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สุขภาพองค์การ หมายถึง สภาพของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ที่เกิดจากสภาวะการปฏิบัติงานตามภารกิจและความรับผิดชอบ มีความพร้อมที่จะคงอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมและสภาวะการต่าง ๆ ในระบบสังคมได้อย่างเหมาะสมและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงให้โรงเรียนมีการพัฒนาการก้าวหน้าได้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน การศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จะศึกษาตามการรับรู้ของครูซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความชัดเจนของเป้าหมาย หมายถึง สภาวะการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นที่รับทราบของผู้ปฏิบัติทุกระดับ และมีแนวทางในการดำเนินงานของบุคลากรทุกคน

1.2 อิทธิพลของผู้บริหาร หมายถึง สภาวะการปฏิบัติงานด้านความสามารถของผู้บริหาร โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ที่มีต่อผู้บังคับบัญชาเป็นที่เชื่อถือของผู้บังคับบัญชา สามารถทำงานร่วมกับผู้บริหารที่เหนือกว่าได้อย่างมีประสิทธิภาพและกระตือรือร้นยอมรับของชุมชน และหน่วยงานอื่น

1.3 การบริหารแบบมิตรสัมพันธ์ หมายถึง สภาวะการปฏิบัติงานด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีที่มีความเป็นมิตร เป็นคนเปิดเผยและสนับสนุนผู้ร่วมงาน

1.4 การบริหารแบบกิจสัมพันธ์ หมายถึง สภาวะการปฏิบัติงานด้านพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีที่มุ่งต่อภาระงาน และสัมฤทธิ์ผลของงาน มีทัศนคติ และความคาดหวังที่ชัดเจน มีการควบคุมมาตรฐานการทำงาน และมีระเบียบปฏิบัติงานที่ชัดเจน

1.5 การสนับสนุนทางทรัพยากร หมายถึง สภาวะการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นการสนับสนุนทรัพยากรทางการบริหารด้านบุคลากร การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่เพื่อช่วยเหลือในการบริหารงานโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.6 ขวัญในการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาวะการปฏิบัติงานของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีที่ส่งผลให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกว่างานมีความมั่นคงจึงเกิดการกระตือรือร้นในการทำงานมีความเป็นมิตรระหว่างผู้ร่วมงาน มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น และรู้สึกว่าได้รับความสำเร็จในงาน

1.7 ความเข้มแข็งขององค์กร หมายถึง สภาวะการปฏิบัติงานด้านความสามารถขององค์กรในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมในการควบคุมความมั่นคงในการปฏิบัติงานครูที่ปฏิบัติงานในองค์กรจะถูกป้องกันจากแรงกดดันของชุมชน ผู้บริหารองค์กรไม่มีข้อบกพร่องเป็นที่ครหาของสังคม และมีประสิทธิภาพในการเผชิญปัญหาย่างยากจากภายนอก

2. การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับและเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ การศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จะศึกษาจากการแสดงความคิดเห็นของครูในการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความรู้ ความคิด ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด ความสนใจ ความแตกต่างของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนในการแสวงหาความรู้คิดวิเคราะห์สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงสอดคล้องกับการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

2.2 การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพและทางจิตวิทยาให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนการสอน มีความศรัทธาในครูผู้สอนรวมทั้งการจัดทำ จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอสอดคล้องกับกิจกรรมและกระบวนการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร

2.3 การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง การตรวจสอบสภาพการเรียนการสอนการเรียนรู้ตามสภาพที่แท้จริงเป็นธรรมชาติด้วยวิธีการที่หลากหลายและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนครอบคลุมจุดประสงค์เนื้อหา กระบวนการนำข้อมูลไปพัฒนาการเรียนการสอน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

2.4 การปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออกการประพฤติและปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยาวัจนและจริยธรรมมีความรู้และใฝ่หาความรู้ที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

3. โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี หมายถึง โรงเรียนเอกชนฝ่ายศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ขึ้นอยู่ด้วยสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) ภายใต้การดูแลของสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาดังแต่ระดับประถมวัยถึงระดับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

4. สังฆมณฑลจันทบุรี หมายถึง เขตการปกครองและการจัดการศึกษาของฝ่ายศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกในประเทศไทย โดยมีพระสังฆราชหรือพระสังฆราชคาทอลิกเป็นหัวหน้าดูแลการปกครองในจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก และบางส่วนของกรุงเทพมหานคร (เขตดินแดง และมีนบุรี)

5. พระสังฆราช หมายถึง ภิกษุที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาขึ้นเพื่อดำรงตำแหน่งการปกครองสูงสุดในพระพุทธรศาสนา มีเพียง 1 พระองค์ จะทรงสถาปนาขึ้นใหม่ก็ต่อเมื่อพระสังฆราชองค์เดิมสิ้นพระชนม์

6. พระสังฆราชคาทอลิก (Bishop) หมายถึง นักบวชผู้เป็นใหญ่ในสังฆมณฑลของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก หรือประมุขสังฆมณฑลมี 8 องค์ที่มีอำนาจในการปกครองสังฆมณฑล (Diocese) ทั้งในกิจการทางการศาสนา การศึกษาและการเมือง

7. พระอัครสังฆราช (Archbishop) หมายถึง นักบวชผู้เป็นใหญ่ในอัครสังฆมณฑลของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก หรือประมุขอัครสังฆมณฑลมี 2 องค์ที่มีอำนาจในการปกครอง อัครสังฆมณฑล (Archdiocese) ทั้งในกิจการทางการศาสนา การศึกษาและการเมือง

8. ประสิทธิภาพในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่ครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีมาแล้ว แบ่งออกเป็น

8.1 ประสิทธิภาพน้อย หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติหน้าที่ครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีประสิทธิภาพทำงานน้อยกว่า 10 ปี

8.2 ประสิทธิภาพมาก หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติหน้าที่ครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีประสิทธิภาพทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป

9. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การจัดกลุ่มโรงเรียนที่กำหนดไว้ตามเกณฑ์มาตรฐานของโดยกำหนด จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ

9.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1- 499 คน

9.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน

9.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน

9.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

10. ครูโรงเรียนคาทอลิก หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี 8 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก และบางส่วนของกรุงเทพมหานคร (เขตดินแดงและมีนบุรี)

11. ความสัมพันธ์ หมายถึง ความเกี่ยวข้องกันระหว่างสุขภาพองค์กรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี